

Grażyna Zawadzka

Biblioteka Pedagogiczna CEN w Suwałkach poleca inspirującą i kreatywną grę oraz nowe lektury dla uczniów, nauczycieli, wychowawców, pedagogów szkolnych, doradców zawodowych, opiekunów i rodziców.

Łapusiaki : gra kreatywna : czy na pewno dobrze znasz swoje dziecko? : sprawdź to! / Monika Łapińska ; ilustracje Natalia Brzęczkowska. – Suwałki : [nakł. aut.], [2021].

„Łapusiaki” – to gra kreatywna dla dzieci i dorosłych, rekomendowana przez Centrum Terapii „Szczęśliwe Dzieci”. Jej autorką jest Monika Łapińska, suwalczanka, absolwentka coachingu i psychologii w zarządzaniu, która jeszcze przed ukończeniem studiów prowadziła różnorakie zajęcia dla dzieci. Każda karta „Łapusiaków” zawiera pytanie i wyzwanie. Są to pytania i zadania nieoczywiste, pobudzające wyobraźnię i kreatywność. Dodatkowo, na każdej karcie znajduje się rysunek.

Dlaczego warto zagrać w tę grę? Bo to ciekawy przepis na przegnanie nudy, sposób na lepsze poznanie dziecka lub swoich najbliższych, kreatywne spędzenie czasu w klasie, świetlicy, na przerwie, na wycieczce szkolnej, pomysł na terapię lub na zajęcia z zakresu Treningu Umiejętności Społecznych. „Łapusiaki” są uniwersalne.

„Gra pomaga rozwijać umiejętność patrzenia na daną sytuację z różnych perspektyw. Wzbogaca wyobraźnię, motywuje do wymyślania oryginalnych rozwiązań oraz nietypowych skojarzeń, wzmacniając wydajność dziecięcego umysłu. Skutecznie skłania do myślenia o sobie i o innych ludziach. Kształtuje wiedzę na temat własnych emocji oraz ich przyczyn. Modeluje umiejętności społeczne: słuchania i empatii oraz uważność. Pozwala na zacieśnienie więzi i lepsze poznanie współgraczy. Kształtuje tolerancję i otwiera umysł na różne pomysły i rozwiązania w obszarze sposobów realizowania wyzwań”.

fragment rekomendacji Centrum Terapii „Szczęśliwe Dzieci”

Słowem to inspirująca gra dla każdego i w każdym wieku.

Szkoły, do których chce się chodzić : (są bliżej, niż myślisz!) / Maria Hawranek. – Wydanie I. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2021.

Ta publikacja to pierwszy przewodnik, który pokazuje, jak w praktyce wyglądają przyjazne szkoły – prywatne, domowe i publiczne. W poszukiwaniu szkół, do których chce się chodzić, Maria Hawranek przejechała całą Polskę. W Warszawie, Gdańsku, Bielsku-Białej czy Radowie Małym znalazła inspirujące, kreatywne miejsca oraz ludzi, którzy zarażają

entuzjazmem i wcielają w życie inne pomysły na edukację. Sięgają po metody Marii Montessori czy Celestyna Freineta, rezygnują z ocen, prowadzą lekcje na łonie przyrody i mają czas, by dbać o relacje. Wszystko po to, by uczniowie mieli szczęśliwe dzieciństwo, ale też by odnaleźli się potem w dorosłym życiu.

Jest to książka dla tych, którzy czują, że tradycyjny model szkoły nieco się wyczerpał i nie wspiera uczniów w harmonijnym rozwoju tak, jak mógłby i powinien. Dla dzieci, które mają dość nadmiaru sprawdzianów i prac domowych oraz dla rodziców, którzy nie chcą być nadzorcami swoich pociech. Pewne określenia pojawiają się w książce wielokrotnie, na przykład: podążanie za dzieckiem, indywidualne podejście, relacje, dobrostan, uważność.

Autorka dołożyła wszelkich starań, by pokazać, że ludzie, których prezentuje, używają ich szczerze, a ich działania są tego dowodem. Jeżeli więc poszukują Państwo inspiracji do zmiany szkoły, zachęcamy do lektury tej pozycji.

Komputerowy ćpun 2.0 / Krzysztof Piersa. – Wyd. II uzupełnione. – Warszawa : Muza, 2021.

Ze wstępu do książki: „Stoję po obu stronach tej barykady; uważam, że gry komputerowe mogą być świetną rozrywką, ale i źródłem problemów. [...] Grałem naprawdę dużo, a moje życie towarzyskie w tym okresie nie jest czymś wartym wspomnienia, bo praktycznie nie istniało. W pewnym momencie postanowiłem jednak się zmienić i otworzyłem oczy na problemy graczy, na moje własne problemy. [...] Pragnę także wskazać drogę postępowania ich bliskim, ludziom znajdującym się „po drugiej stronie barykady”, którzy zwyczajnie nie rozumieją świata gier i dlatego nie mają pojęcia, jak podejść do osoby grającej w nie nałogowo. Jedni znają umiar i granie jest dla nich tylko rozrywką, inni zaś traktują gry komputerowe jako sens życia. Ci pierwsi są graczami, ci drudzy – nałogowcami”.

Autor publikacji sam był uzależniony od gier i zna je wręcz na wylot. Od sześciu lat jako terapeuta do spraw nałogów przemierza Polskę, prowadząc zajęcia profilaktyczne. Jest specjalistą w dziedzinie cyberzagrożeń i uzależnień od nowoczesnych technologii. Wielokrotnie był zapraszany i cytowany przez największe stacje telewizyjne i portale internetowe.

W zebranych materiale prostym językiem przedstawia m.in. zbiór zasad, którymi się kierował oraz środków, których użył, aby zerwać z nałogiem krok po kroku. Opowiada o sporcie elektronicznym, tysiącach złotych wydawanych na mikrotransakcje, ośmiolatkach zarywających noce przed ekranem, niezwykłych możliwościach edukacji za pośrednictwem gier, a przede wszystkim o tym, jak sprawić, „aby komputerowy ćpun wrócił do reala”. Gracze są takimi samymi ludźmi jak wszyscy, a samo granie nie powinno oznaczać stoczenia się na społeczny margines. „Nie atakuj więc gracza, ale zrozum go, a następnie mu pomóż”. I o tym jest ta książka.

Zapraszamy do lektury stojących po obu stronach tej „barykady”.

SELF – model pozytywnego doradztwa zawodowego : koncepcja modelu i wskazówki zastosowania w pracy doradczej z młodzieżą szkół ponadpodstawowych / Monika Wojdyło, Kamil Zawadzki. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2021.

Monografia przedstawia podstawowe zagadnienia dotyczące doradztwa zawodowego dla uczniów szkół ponadpodstawowych, stojących przed decyzją o wyborze dalszej ścieżki kształcenia zawodowego lub podjęciu pierwszych doświadczeń pracy zarobkowej. W publikacji zebrano dobre praktyki ukazujące kooperację szkół kształcenia zawodowego i publicznych służb zatrudnienia, która ułatwia wchodzenie młodzieży na rynek pracy. Wskazano kierunki najbliższego rozwoju doradztwa zawodowego w Polsce, na podstawie działań zawartych w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.

W dalszej części publikacji zaprezentowano autorski model **pozytywnego doradztwa zawodowego SELF**, którego głównymi obszarami są:

- samodzielność oraz samoświadomość młodego człowieka powiązana z braniem przez niego odpowiedzialności za swoje położenie;
- elastyczność – postrzegana jako umiejętność akceptowania i reagowania na zmiany nieuniknione i pozostające poza strefą wpływu danej osoby;
- lojalność wobec siebie, rozumiana jako zgodność z własnym systemem wartości;
- skoncentrowanie się przede wszystkim na swoich mocnych stronach zamiast na redukowaniu deficytów.

Przedstawione wytyczne mają wspomóc doradców zawodowych w pracy z młodymi ludźmi, prowadząc ich do osiągnięcia indywidualnie rozumianego sukcesu na rynku pracy.

Selekcje : jak szkoła niszczy ludzi, społeczeństwa i świat / Mikołaj Marcela. – Wydanie I. – Kraków : Wydawnictwo Znak, 2021.

Tytuł być może nieco szokujący i kontrowersyjny, niemniej jednak skłania do refleksji. Autor kieruje tę książkę przede wszystkim do ludzi związanych z systemem edukacji: uczniów, nauczycieli, dyrektorów szkół, osób zarządzających oświatą, a także wykładowców akademickich, którzy przygotowują przyszłych nauczycieli do pracy w tymże systemie. Szkoła jest instytucją stworzoną w konkretnym czasie i dla realizowania określonych celów. Tyle tylko, że te cele dotyczyły XIX wieku – wtedy narodził się system edukacji, w którym funkcjonują nasze szkoły. Zwłaszcza dziś, w dobie nauki zdalnej – bardziej niż kiedykolwiek wcześniej – potrzebujemy zupełnie innego myślenia o edukacji i jej roli w naszym życiu. „Młodzi ludzie, wzrastający w świecie cyfryzacji, kolejnych przetomów technologicznych, postępującej robotyzacji, doświadczają już zupełnie innego rozumienia tego, czym jest praca, bardzo odmiennego od tego, które cechowało ich rodziców. Zdają sobie sprawę z tego, że już

dziś celem nauki nie może być zdobywanie wiedzy, lecz dosłowne samokształtowanie siebie pod względem kompetencji „miękkich”, społecznych, egzystencjalnych czy charakterologicznych”.

Edukacja to już nie tylko przekazywanie i przyswajanie wiedzy, a raczej indywidualny rozwój, zdobywanie umiejętności wyszukiwania i analizy potrzebnych informacji, i na tej podstawie tworzenia czegoś nowego. Warto więc podjąć refleksję, by szkoła nie „zabiła” w naszych dzieciach kreatywności, chęci rozwoju, głodu poznawania świata i marzeń!

Życzymy odkrywczej lektury!